

A 13-a Conferință a grupului de lucru *Anul ritual* (The Ritual Year), din cadrul Societății Internaționale pentru Etnologie și Folclor (SIEF), 7–9 noiembrie 2018, București

Intitulată *City Rituals*, cea de a treisprezecea conferință a grupului de lucru „Anul ritual” (The Ritual Year Working Group) din cadrul Societății Internaționale de Etnologie și Folclor (SIEF), s-a desfășurat în intervalul temporal 7–9 noiembrie 2018, la Casa Academiei din București. Evenimentul științific a fost găzduit de Institutul de Sociologie al Academiei Române și coordonat de acesta, în parteneriat cu Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, cu Institutul de Studii Sud-Est Europene, ambele din cadrul Academiei Române, precum și cu Muzeul Național al Țăranului Român. Organizatoarea conferinței a fost Irina Stahl, cercetător la Institutul de Sociologie, primul membru român al grupului, iar din 2014 și secretar al acestuia.

Grupul de lucru „Anul ritual” a fost înființat în 2004 la inițiativa doamnei Emily Lyle, specialistă în cultură orală și mitologie la Universitatea din Edinburgh (actualmente președintă onorifică a grupului). Este unul dintre cele mai numeroase și active grupuri din cadrul SIEF și se compune din renumiți specialiști din domeniul etnologiei și folcloristicii, dar și cele ale antropologiei, sociologiei, lingvisticii, istoriei, din Europa și Statele Unite. Colaborarea profesională a membrilor grupului „Anului ritual” s-a materializat de-a lungul anilor în numeroase conferințe, întâlniri, proiecte comune, publicații. De asemenea, grupul de lucru dispune de o revistă și de o bibliotecă virtuală.

Conferința de la București s-a desfășurat pe parcursul a trei zile, de-a lungul cărora și-au susținut prezentările 67 de participanți veniți din 24 de țări ale Uniunii Europene, dar și din Federația Rusă, Albania, Statele Unite și Filipine. Printre personalitățile marcante prezente s-au numărat: doamna academician Sabina Ispas, directoarea Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române; profesorul Jack Santino, de la Universitatea de Stat „Bowling Green” (Ohio, SUA), autorul mai multor cărți despre cultura populară din Irlanda și Statele Unite; Maria Bernadette Abrera, decanul Colegiului de Științe Sociale și Filosofie din cadrul Universității „Diliman” din Filipine; Alexander Novik, directorul Departamentului de Studii Europene din cadrul Muzeului de Antropologie și Etnografie „Petru cel Mare” (Kunstkamera), membru al Academiei de Științe a Rusiei; Ekaterina Anastasova, președinta Societății de Studii Baltice și Balcanice, fostă directoară a Departamentului de Etnologie Balcanică din cadrul Institutului de Studii Etnologice și Folclorice și a Muzeului Etnografic, membră a Academiei Bulgare de Științe; Mare Kõiva, directoarea Centrului de Excelență în Studii Estoniene, șefă a Departamentului de Folclorică din cadrul Muzeului de Literatură din Estonia, personalitate de curând nominalizată pentru funcția de Membru al Academiei de Științe din Estonia; Fabio Mugnaini, profesor la Universitatea din Siena, membru în bordul SIEF; Nebi Bardhoshi, directorul Institutului de Antropologie Culturală și Studii de Artă din Tirana.

Lucrările au fost organizate în 23 de paneluri grupate în trei sesiuni paralele. Prima zi a conferinței a debutat cu cuvântul de deschidere al evenimentului, venit din partea Irinei Stahl; în continuare, Irina Sedakova a vorbit despre semnificația zilei onomastice în Rusia și Bulgaria, doamna academician Sabina Ispas s-a referit la procesiunile și sărbătorile religioase din București, iar Laurent Sébastien Fourniera prezentat o comunicare despre ritualurile urbane analizate din perspectiva duratei lungi (*la longue durée*), specifică Școlii Analelor.

„**Revista română de sociologie**”, serie nouă, anul XXX, nr. 1–2, p. 155–157, București, 2019

Creative Commons License
Attribution-NoDerivs CC BY-ND

Comunicările științifice au fost axate pe o tematică variată: persistența și transformarea ritualurilor în noile contexte urbane, politicile publice și ritualurile urbane, ortodoxia populară și ritualurile neopăgâne, memorialuri și ritualuri comemorative desfășurate în spațiul urban, metodologia de investigare a ritualurilor urbane etc.

În a doua zi a conferinței, oaspeții străini au fost invitați la un scurt tur ghidat al orașului, în care s-au vizitat Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” și Muzeul Național al Țăranului Român, unde, la Arhiva de imagine, doamna Rucsandra Pop a vorbit despre arhiva bunicului său, Mihai Pop (președinte al SIEF în perioada 1971–1982); ziua s-a încheiat cu o scurtă plimbare prin centrul vechi al orașului și o cină festivă la Hanul lui Manuc.

A treia zi (și ultima) a conferinței a inclus un panel special de filme etnografice la care și-a dat concursul Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. A fost prezentat un grupaj de filme de scurt metraj despre practicile culturale românești incluse pe lista Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității (ritualul călușului, doina, meșteșugul ceramicii de Hurez, colindatul în ceată bărbătească din România și Republica Moldova, tradiția scoarțelor din România și Republica Moldova, precum și practicile culturale asociate obiceiului de 1 martie în Bulgaria, fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Republica Moldova și România), precum și un film mai amplu despre transhumanță.

În cadrul evenimentului a fost prevăzută și o vizită etnografică la mănăstirea Radu Vodă, sub ghidajul părintelui Arhimandrit Nectarie Șofelea, posibilitatea de a asista la slujba religioasă și de a observa mulțimea de credincioși participanți la pelerinajul cu ocazia hramului Sf. Nectarie.

Conferința s-a încheiat cu o întâlnire de lucru a grupului „Anul ritual”, în care s-au discutat diverse chestiuni organizatorice, stadiul ultimelor publicații și contribuțiile grupului la următorul congres SIEF din 2019, ce va avea loc la Santiago de Compostela, Spania.

În ziua de 10 noiembrie a fost organizată pentru oaspeții străini o excursie opțională în care s-au vizitat castelul Peleş, biserica fortificată din Prejmer și Muzeul Civilizației Urbane a Brașovului.

Lucrările conferinței *City Rituals* vor fi puse la dispoziția tuturor celor interesați prin intermediul unui volum colectiv aflat în curs de apariție; până atunci, programul manifestării și rezumatele prezentărilor, ca și toate celelalte informații de interes privind grupul de lucru „Anul ritual” în general, pot fi consultate la următoarele adrese *online*:

www.siefhome.org/wg/ry/library.shtml;

www.siefhome.org/wg/ry/index.shtml); www.facebook.com/groups/148137881914062;

<https://www.siefhome.org/wg/ry/events/bucharest.shtml>;

<http://www.insoc.ro/institut/conferinte.php>.

Manuela Gheorghe

